

September 2023

STOR PERSONALEOMSÆTNING PÅ ERHVERVSSKOLERNE

—
OG LØNNEN ER LAV

Af cheføkonom Jens Hjarsbech og analyst Adam Munk Riis

Projektet er støttet af Chr. Augustinus Fabrikker

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDKONKLUSIONER

- Hvis vi skal lykkes med at få flere til at tage en faglært uddannelse, og færre til at falde fra, er det afgørende, at lærerkompetencerne er så gode som muligt.
- I denne analyse sammenligner vi anciennitet og løn hos hhv. erhvervsskolelærere og gymnasielærere. Vi finder, at der er langt større udskiftning af lærerstaben på erhvervsskolerne end på gymnasierne, og derfor er erhvervsskolelærernes gennemsnitlige anciennitet også noget lavere end gymnasielærernes.
- Læreromsætningen har ligget over 33 pct. hvert år siden 2015 for erhvervsskolerne, mens den på gymnasierne har ligget omkring 20 pct. Den høje læreromsætning kommer også til udtryk i ancienniteten, der i gennemsnit er tre år kortere for erhvervsskolelærere end for gymnasielærere.
- Lønnen for erhvervsskolelærerne er desuden betydeligt lavere end gymnasielærerne. Målt i fuldtidsækvivalenter er gymnasielærernes løn i gennemsnit 22 pct. højere end erhvervsskolelærernes.
- Erhvervsskolernes mulighed for at holde på lærerne udfordres af, at de meget ofte kan få bedre betalte jobs uden for skolerne.
- Desuden skræmmer uddannelseskraft til lærerne mange væk igen – særligt den såkaldte Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik er for akademisk og teoretisk og passer hverken til lærerne eller de nødvendige kompetencer.
- Den store ustabilitet i lærerstaben på erhvervsskolerne udgør en udfordring for målsætningen om at få flere til at tage en erhvervsuddannelse. Det tager tid at blive en god lærer med pædagogiske kompetencer, og en stabil undervisning kræver en stabil lærerstab.

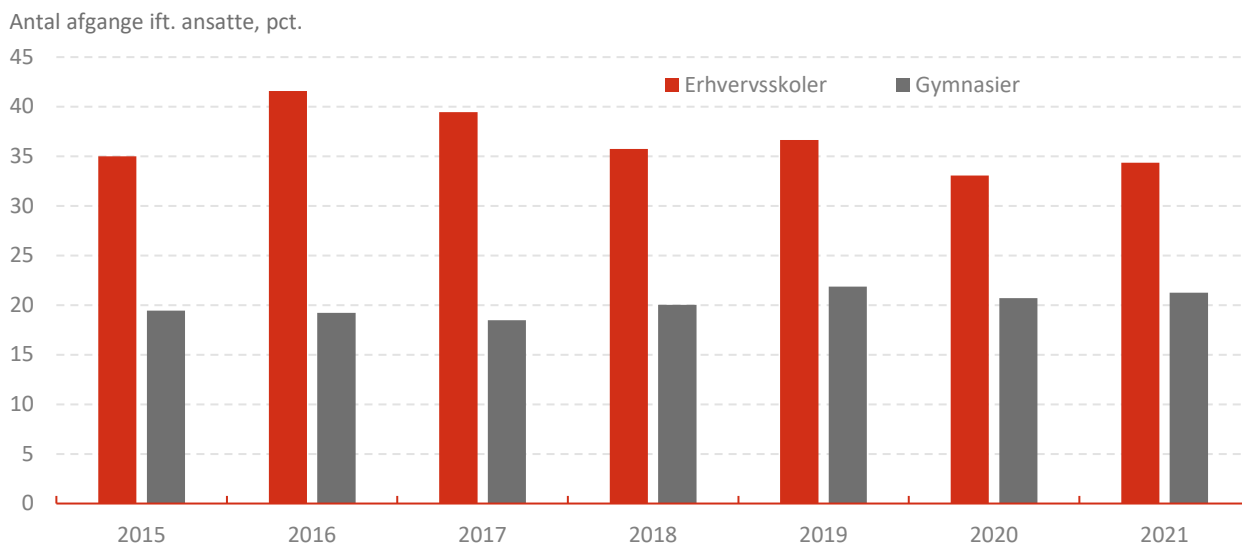

MEGET HØJ PERSONALEOMSÆTNING PÅ ERHVERVSSKOLER

Erhvervsskolerne oplever en stor ustabilitet i deres lærerbesætning – også set i forhold til gymnasierne. Vi måler lærerpersonaleomsætningen blandt ansatte på hhv. erhvervsskoler og gymnasier ved at sætte antal afgangselev i forhold til det samlede antal ansatte hvert år. Det viser, at læreromsætningen har ligget over 33 pct. hvert år siden 2015 for erhvervsskolerne, mens den for gymnasierne har ligget markant under, nemlig omkring 20 pct. jf. figur 1.

FIGUR 1: PERSONALEOMSÆTNING FOR UNDERVISERE PÅ SKOLERNE

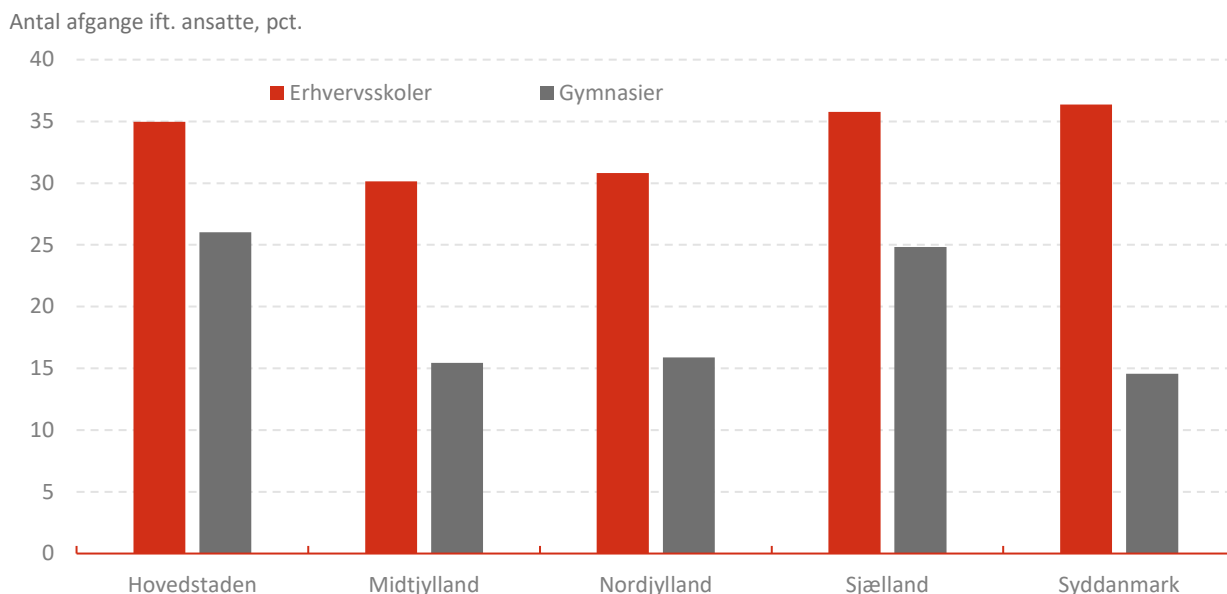

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

Note: Personaleomsætning er opgjort som antallet af afbrudte ansættelser ift. antal ansatte inden for samme år. Inden for hver periode kan samme individ godt have flere afbrudte ansættelser, men vil blot indgå som enkelt person i nævneren når det samlede antal ansatte opgøres.

Forskellen i jobomsætningen mellem erhvervsskoler og gymnasier går på tværs af landets regioner, men der er tydelige forskelle regionerne imellem. I 2021 var erhvervsskolernes læreromsætning på 35 pct. eller mere i region Hovedstaden, Sjælland og Syddanmark, mens den var omkring 30 pct. i region Midtjylland og Nordjylland, jf. figur 2

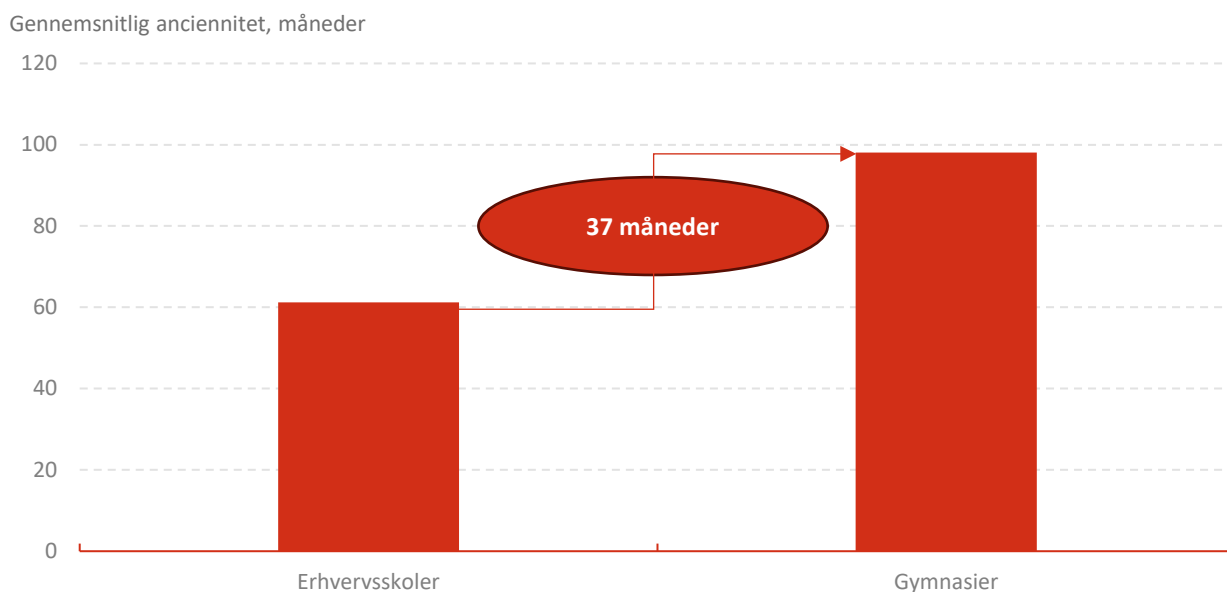
FIGUR 2: LÆREROMSÆTNING I REGIONERNE (2021)

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

Den store forskel i jobomsætningen giver naturligvis tilsvarende store forskelle på lærernes anciennitet, når man sammenligner undervisere på erhvervsuddannelserne med gymnasierne. Ser vi på de lærere, der var ansat i september sidste år, var den gennemsnitlige anciennitet på erhvervsuddannelserne 5 år, mens den for gymnasielærere var 8 år jf. figur 3. Det giver en forskel i den gennemsnitlige anciennitet på 37 måneder.

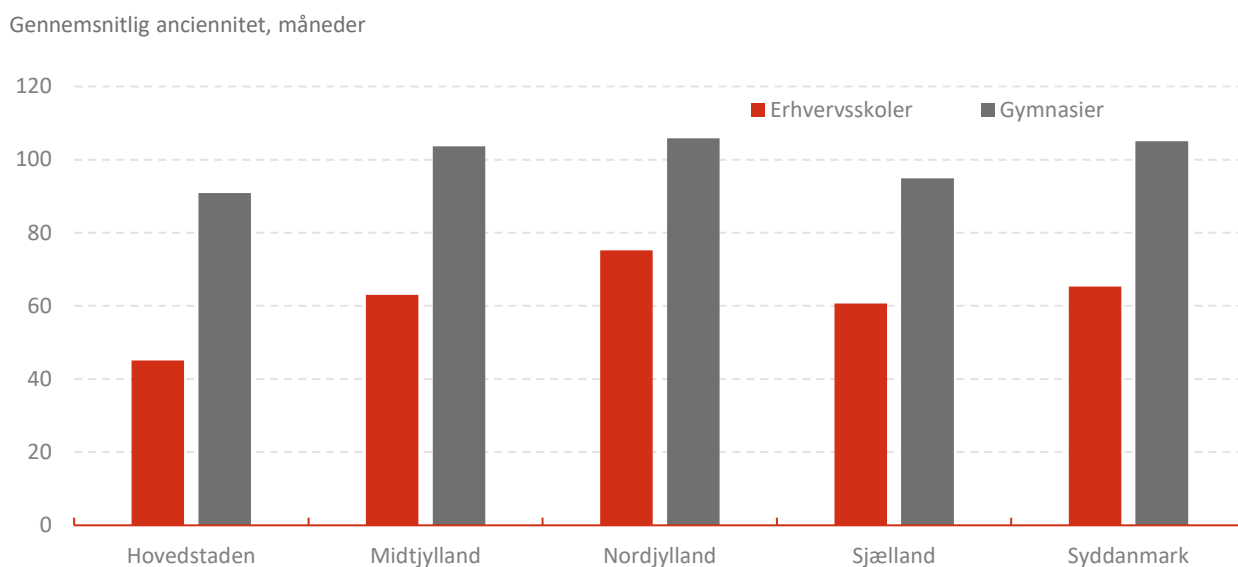
FIGUR 3: GENNEMSNITLIG ANCIENNITET BLANDT LÆRERE ANSAT SEPTEMBER 2022

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

Igen ser vi, at forskellene går på tværs af regionerne, så den gennemsnitlige anciennitet er markant lavere for erhvervsskolelærerne end for gymnasielærerne i alle regioner. Samtidig ser vi, at ancienniteten er særligt lav for erhvervsskolelærerne i region Hovedstaden, jf. figur 4.

FIGUR 4: REGIONALE FORSKELLE FOR ANCIENNITET

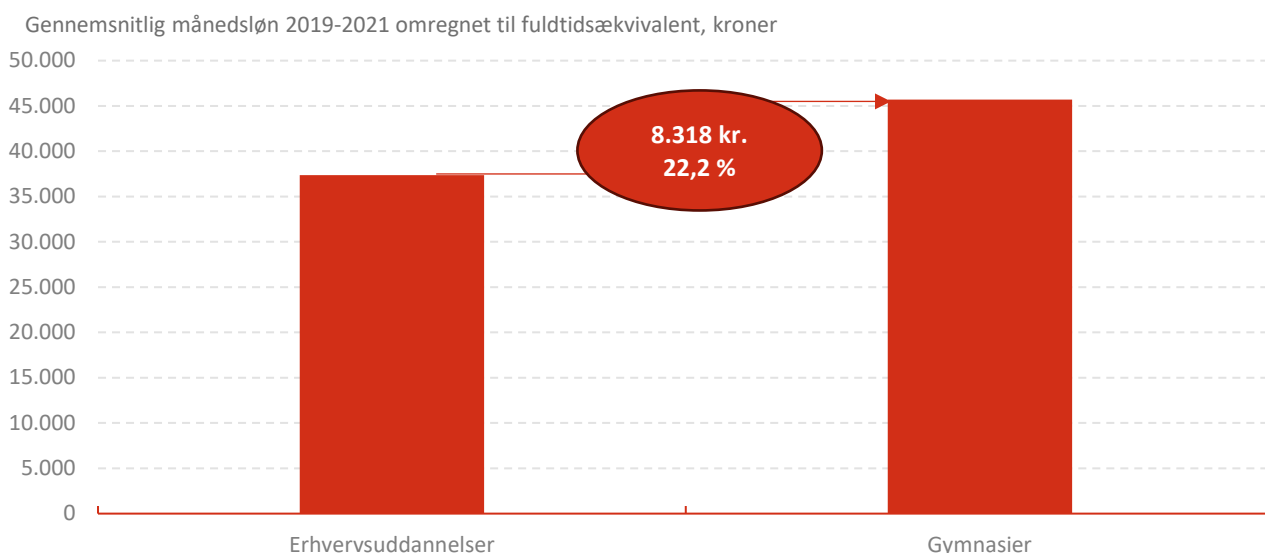

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

MARKANT LØNFORSKEL MELLEM LÆRERE PÅ ERHVERVSSKOLER OG GYMNASIER

Det er ikke blot på ancienniteten, der er store forskelle på erhvervsuddannelseslærere og gymnasielærere. Målt på den gennemsnitlige månedsløn i fuldtidsækvivalenter tjente gymnasielærere i 2019-2021 i gennemsnit 8.318 kroner mere pr. måned jf. figur 5. Det er en forskel på 22,2 procent. Den gennemsnitlige månedsløn for en erhvervsuddannelseslærer var på 37.368 kroner i 2019-2021, mens den for en gymnasielærer var 44.686 kroner. Disse tal er omregnet til fuldtidsækvivalenter på baggrund af alle lønsedler og timetal for undervisere i perioden.

FIGUR 5: GENNEMSNITSLØN I FULDTIDSÆKVIVALENTER

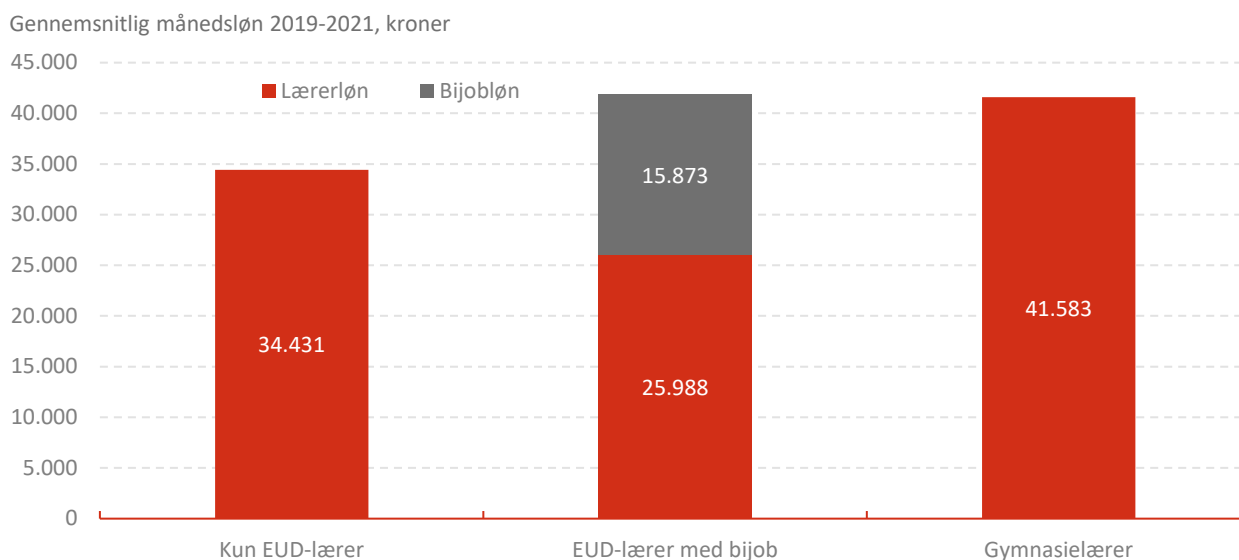

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

Note: Til beregning af fuldtidsækvivalenter benyttes lønstatistikens koefficient på 160,33 timer om måneden.

Der er også forskel på lønnen, hvis man ser på hvad lærerne tjener samlet, uden at omregne til fuldtidslønninger. Forskellen i gennemsnitlig løn mellem lærere på erhvervsuddannelser og gymnasier, hvis de udelukkende har indkomst fra undervisningen, er 7.152 kroner, jf. figur 6. Dog viser det sig, at de undervisere på erhvervsuddannelserne, som har et bijob ved siden af lærergerningen, i gennemsnit tjener stort set det samme som gymnasielærere. Vi har observeret meget få (kun 21) gymnasielærere med bijob i perioden, hvorfor dette ikke er relevant at sammenligne med. Til sammenligning havde 3.041 erhvervsskolelærere et bijob i perioden.

FIGUR 6: GENNEMSNITLIG LØN – IKKE OMREGNET TIL FULDTIDSÆKVIVALENTER

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egen beregninger.

PROBLEM FOR LÆRERKOMPETENCERNE PÅ ERHVERVSSKOLERNE

Den markante lønforskel er til dels en konsekvens af erhvervsskolelærernes korte anciennitet. Men uanset årsagen er den lave løn også en af forklaringerne på den store personaleomsætning på erhvervsskolerne. Erhvervsskolelærerne er nemlig selv faguddannede, og de har ofte et alternativt arbejdsmarked, der har mulighed for at betale en højere løn, end de kan få som lærere – det gælder i særlig grad i den økonomiske situation, vi har været i længe, hvor efterspørgslen efter arbejdskraft er høj i store dele af erhvervslivet mens ledigheden er lav.

Samtidig er det en stor udfordring for fastholdelsen af nye erhvervsskolelærere, at de skal tage den såkaldte Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik (DEP'en). Uddannelsen er for teoretisk/akademisk og uden tilstrækkelig praktisk uddannelse i selve det at være lærer og undervise. Det er derfor et forkert krav at stille til personer, der netop ikke har valgt en akademisk uddannelse. Det betyder faktisk, at mange nye lærere springer fra igen, da de ikke er motiverede for at skrive en akademisk opgave for at undervise i sit fag

Desuden er DEP'en meget ressourcekrævende for skolerne – særligt da den ikke er taxameterfinansieret. Det betyder, at uddannelsen udfordrer uddannelsesinstitutionerne, der skal kunne erstatte lærertimerne, mens de tager DEP'en.

Den store ustabilitet i lærerstaben på erhvervsskolerne udgør en udfordring for målsætningen om at få flere til at tage en erhvervsuddannelse. Det tager tid at blive en god lærer med pædagogiske kompetencer, og en stabil undervisning kræver en stabil lærerstab.

METODE

Analyse bygger på registerdata fra Danmarks Statistik

Hvert element af analysen er foretaget for både erhvervsuddannelseslærere og gymnasielærere.

Lærerne bestemmes ved at benytte branchekoden (DB07) samt den statistiske fagklassifikation (Disco-08). For lærere på erhvervsuddannelserne benyttedes 853200 (Tekniske skoler og fagskoler) og 232010 som hhv. branchekode og fagklassifikation. For lærere på gymnasier var det 853120 (Gymnasier, studenter- og HF-kurser) og 233010.

I analysen af personaleomsætning og anciennitet ses der bort fra enkelte måneder, hvor ansatte ikke får en lønseddel. Dermed bliver serien for hver ansættelse ikke stoppet, hvis afbrækket på skolen er under tre måneder. Vi beregner personaleomsætningen på CVR-nummerniveau, således at skift mellem arbejdssteder på samme skole ikke betegnes som et afbrud. Omvendt vil skift mellem to forskellige erhvervsskoler ses som et afbrud. Dette medtages, da det ligeledes skaber ustabilitet i undervisningen og i lærerbesætningen.

KONTAKT
JENS HJARSBECH
CHEFØKONOM
TLF. 26 19 65 25
JH@AXSELFUTURE.DK
[LINKEDIN.COM/IN/JENSUHJARSBECH/](https://www.linkedin.com/in/jensuhjarsbech/)